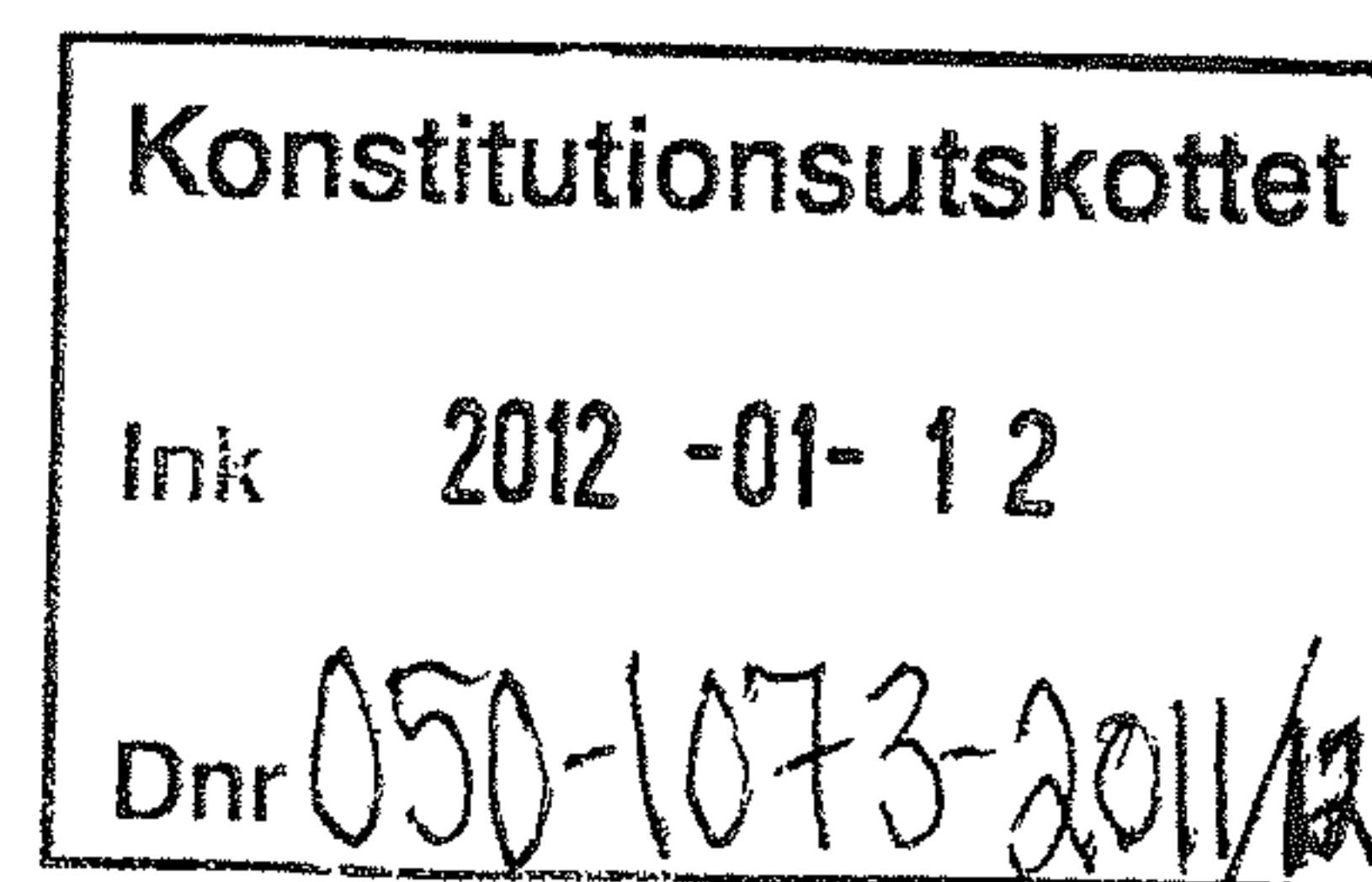

I denna inscannade pdf har
ett personnamn ersatts av AA

Stockholm 2012-01-11

Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av fd statsrådet Tobias Krantz hantering av överläkaren AA

Konstitutionsutskottets granskning begärs härmed av frågan om hur förutvarande forskningsministern Tobias Krantz hanterat frågan om överläkaren och docenten
AA:s ledamotsskap i Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm.

Motivering

Överläkaren vid Karolinska sjukhuset, docenten AA har av regeringen utsetts till ledamot med vetenskaplig kompetens i den regionala etikprövningsnämnden i Stockholm. Regeringens beslut baserades på ett förslag enligt 7 och 9 §§ förordningen (2007:1069) med instruktion för regionala etikprövningsnämnder, från Karolinska institutet. Sedan det framkommit att AA misstänkts för brott, där åtalet nu av domstol ogillats och hon således frikänts, har utbildningsdepartementets rättschef Charlotta Abrahamsson per telefon i februari 2010 vid två tillfällen pratat med AA och meddelat att AA inte fick delta vid etikprövningsnämndens sammanträden. När AA bad rättschefen att få en skriftlig begäran kom ingen dylik. Dessförinnan hade rättschefen kontaktat AA:s offentliga försvarare, advokaten Björn Hurtig med samma budskap, ett budskap om att AA inte borde tjänstgöra i nämnden. I tidningen ST Press den 23 december 2011 bekräftas detta enligt följande.

"Elin Boberg, pressekreterare på utbildningsdepartementet, bekräftar att departementet ingripit: – Dåvarande forskningsministern, Tobias Krantz, statssekreteraren Peter Honeth och rättschefen Charlotta Abrahamsson kom tillsammans fram till att detta var det vettigaste. Det fattades inget formellt beslut, men de gjorde bedömningen att det handlade om misstankar om ett så allvarligt brott att det var lämpligt att narkosläkaren avstod från att delta".

Efter påtryckningarna från departementet har överläkaren valt att inte delta i nämndens sammanträden då hon uppfattat det som att hon inte hade något annat val än att acceptera "avskedet" med omedelbar verkan. Något formellt beslut om entledigande har – såvitt är känt – inte fattats av regeringen.

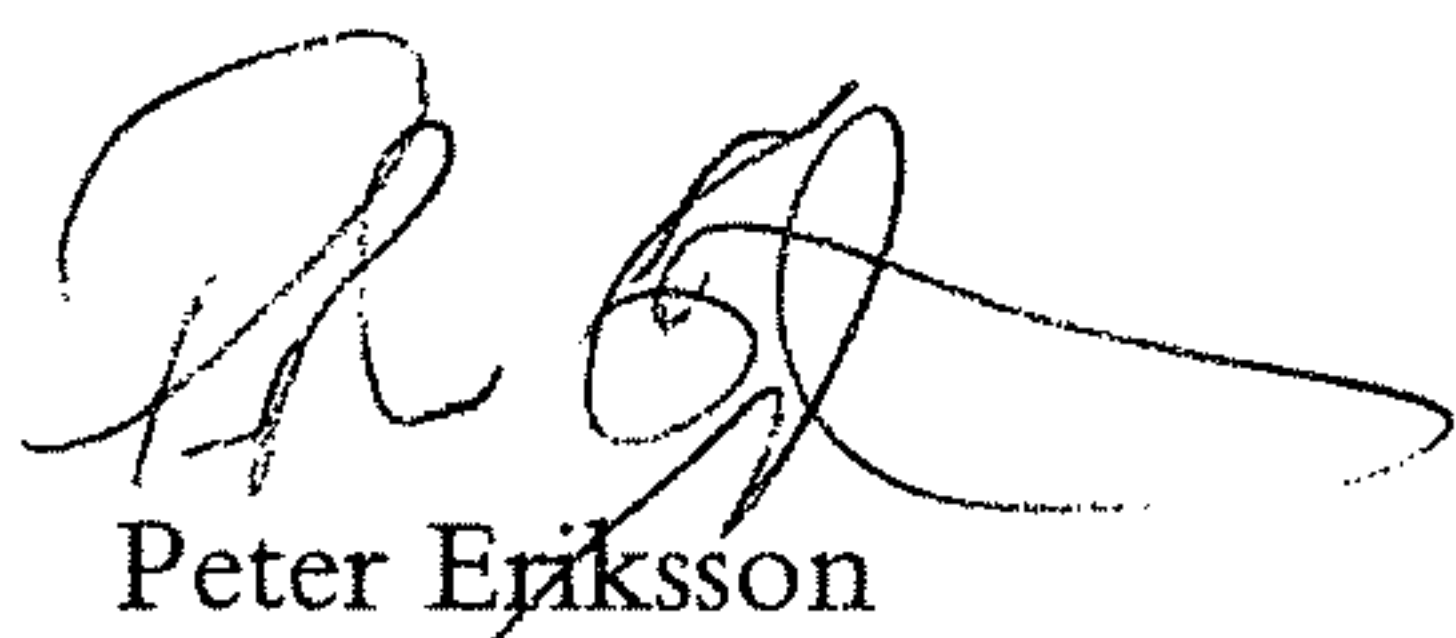
De regionala etikprövningsnämndernas verksamhet regleras av lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor, ovan angiven förordning och vid varje givet tillfälle beslutade regleringsbrev av regeringen. Ledamöterna i nämnderna utses enligt 25 § i aktuell lag av regeringen. Etikprövningsnämnderna är således under regeringen lydande myndigheter och är sådana nämndmyndigheter som anges i 14 § myndighetsförordningen (2007:515).

Statliga förvaltningsmyndigheter lyder enligt 12 kap. 1 § regeringsformen under regeringen. Av bestämmelsen följer att myndigheterna i princip är skyldiga att följa de föreskrifter av allmän natur och direktiv för särskilda fall som regeringen meddelar (jfr prop. 1973:90 s. 397). Ett enskilt statsråd har inte rätt att befalla över myndigheterna. Regeringens rätt att meddela direktiv till myndigheterna är närmare beskriven av Konstitutionsutskottet bland annat i gransingsbetänkandet 2010/11KU20 på sid. 223f i ärendet om jordbruksministerns styrning av Jordbruksverket.

Enligt undertecknads mening är det således klart att myndigheten Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm är en nämndmyndighet vars ledamöter utses genom beslut av regeringen. De ledamöter som har vetenskaplig kompetens nomineras av berört lärosäte, i det här fallet Karolinska institutet. Om regeringen är missnöjd med hur ledamot av nämnd fungerar, har den att fatta beslut om entledigande. Något beslut om entledigande av ledamoten **AA** finns inte. Däremot kontakter tjänsteman på departementet på uppdrag av statsrådet, ledamoten och begär att hon inte ska tjänstgöra. Detta utan att ens ordföranden i nämnden uttryckt missnöje eller önskemål om detta.

Jag ifrågasätter om det ovan beskrivna agerandet är förenligt med hur regeringen ska styra riket och om det är förenligt med grundläggande rättsliga principer om att åtalade är oskyldiga intill dess att domstol funnit annat. I det här fallet har dessutom domstol funnit berörd person oskyldig. Jag vill att Konstitutionsutskottet granskar om förutvarande statsrådets agerande varit förenligt med gällande rätt.

Dag som ovan

Peter Eriksson

Riksdagsledamot

Konstitutionsutskottets ordförande